Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2024/2675

10.10.2024

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2024/2675,

annettu 10 päivänä lokakuuta 2024,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 mukaisesti myönnettävästä kiireellisestä rahoitustuesta epäsuotuisista sääoloista kärsineille maatalousaloille Bulgariassa, Saksassa, Virossa, Italiassa ja Romaniassa

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 922/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta 17 päivänä joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 ([1]) ja erityisesti sen 221 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Bulgaria kärsi kesällä 2024 ennennäkemättömän mittavista epäsuotuisista sääoloista eli epätavallisen korkeista lämpötiloista ja pitkään jatkuneesta kuivuudesta, jotka vaikuttivat merkittävästi keväällä kylvettyjen viljelykasvien ja erityisesti maissin ja auringonkukan tuotantoon. Lisäksi siellä oli ennennäkemättömiä maastopaloja, jotka vaikuttivat maataloustuotantoon palojen esiintymisalueilla.

(2) Osissa Saksaa kärsittiin huhtikuun 2024 jälkipuoliskolla ennennäkemättömän mittavista epäsuotuisista sääoloista eli hallasta, joka vahingoitti merkittävästi hedelmä- ja viinitarhoja ja haittasi siten merkittävästi tiettyjen hedelmien ja viinin tuotantoa.

(3) Osissa Viroa kärsittiin heinäkuun 2024 aikana ja elokuun alussa 2024 ennennäkemättömän mittavista epäsuotuisista sääoloista eli erittäin voimakkaista sateista ja tulvista. Näitä ennen, talvella ja keväällä 2024, Virossa kärsittiin poikkeuksellisen epäsuotuisista ilmasto-oloista. Joulukuun 2023 ja tammikuun 2024 hallajakson ja kylmän jakson aikana lämpötila laski ennätyksellisen matalaksi, ja tämän jälkeen, maaliskuusta 2024 lähtien, lämpötila oli epätavallisen korkea, mikä johti kuivuuteen. Toukokuun 2024 alussa oli taas hallaa, ja kesäkuun 2024 alussa satoi rakeita. Nämä vaihtelevat poikkeukselliset sääolot vaikuttivat viljelykasvien, erityisesti perunoiden, rapsin sekä hedelmien ja vihannesten, tuotantoon.

(4) Osissa Italiaa kärsittiin huhtikuun 2024 alkupuoliskolla ennennäkemättömän mittavista epäsuotuisista sääoloista. Maan eteläosassa ja saarilla lämpötila oli epätavallisen korkea, ja ne kärsivät kuivuudesta, mikä vaikutti merkittävästi tuotantoon hedelmä- ja vihannesalalla, viinialalla sekä peltokasvien alalla, erityisesti vilja-alalla.

(5) Osissa Romaniaa kärsittiin heinäkuussa 2024 ennennäkemättömän mittavista epäsuotuisista sääoloista eli helleaalloista, rajuista myrskyistä ja rankoista raekuuroista, joita seurasivat epätavallisen korkea lämpötila ja kuivuus, mikä aiheutti merkittävää vahinkoa peltokasvien tuotannolle. Kyseiset poikkeukselliset sääilmiöt vaikuttivat vakavasti öljysiementen tuotantoon ja vilja-alaan.

(6) Ilmastonmuutoksen vuoksi on odotettavissa, että vastaavanlaiset epäsuotuisat sääolot koettelevat maataloutta koko unionissa jatkossa yhä useammin, mutta Bulgariassa, Saksassa, Virossa, Italiassa ja Romaniassa esiintyneet ilmiöt ovat olleet poikkeuksellisen voimakkaita ja vaikuttaneet merkittävän suureen alueeseen ja osuuteen tuotannosta.

(7) Näistä epäsuotuisista sääoloista on aiheutunut Bulgarian, Saksan, Viron, Italian ja Romanian tuottajille merkittäviä vahinkoja ja niiden seurauksena tulonmenetyksiä, jotka ovat vaarantaneet tilojen elinkelpoisuuden.

([1]) EUVL L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

(8) Jotta voidaan edistää Bulgariassa, Saksassa, Virossa, Italiassa ja Romaniassa esiintyneiden epäsuotuisien sääolojen seurauksena syntyneiden erityisten ongelmien ratkaisemista, olisi hyväksyttävä poikkeuksellinen toimenpide.

(9) Epäsuotuisista sääoloista johtuvat maataloustuottajille aiheutuneet merkittävät vahingot ja taloudelliset tappiot ovat asetuksen (EU) N:o 1308/2013 221 artiklassa tarkoitettu erityinen ongelma, jota ei voida helposti ratkaista mainitun asetuksen 219 tai 220 artiklan nojalla toteutettavilla toimenpiteillä. Tilanne ei liity tunnistettuun yksittäiseen markkinahäiriöön tai sen nimenomaiseen uhkaan. Se ei myöskään liity eläintautien leviämisen estämiseksi toteutettaviin toimenpiteisiin eikä kansanterveyden taikka eläinten tai kasvien terveyden riskeistä johtuvaan kuluttajien luottamuksen menettämiseen.

(10) Bulgarian, Saksan, Viron, Italian ja Romanian käytettävissä olevien määrien vahvistamisessa olisi otettava huomioon erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 ([2]) liitteessä V vahvistettujen suoria tukia koskevien nettoenimmäismäärien perusteella määräytyvä näiden jäsenvaltioiden painoarvo unionin maatalousalalla ja epäsuotuisien sääolojen vaikutukset kyseisissä jäsenvaltioissa.

(11) Bulgarian, Saksan, Viron, Italian ja Romanian olisi jaettava tuki tehokkaimpien kanavien kautta objektiivisin ja syrjimättömin perustein, joissa otetaan huomioon asianomaisten viljelijöiden kohtaamien vaikeuksien ja tosiasiallisten taloudellisten vahinkojen laajuus. Niiden olisi varmistettava, että viljelijät ovat tuen lopullisia edunsaajia, ja vältettävä markkinoiden tai kilpailun vääristyminen.

(12) Koska Bulgarialle, Saksalle, Virolle, Italialle ja Romanialle myönnettävät määrät korvaavat vain osan viljelijöille aiheutuneista taloudellisista vaikeuksista, näiden jäsenvaltioiden olisi voitava myöntää viljelijöille kansallista lisätukea tässä asetuksessa vahvistetuin edellytyksin.

(13) Jotta Bulgarialla, Saksalla, Virolla, Italialla ja Romanialla olisi liikkumavaraa jakaa tuki sen mukaisesti, mitä asianomaisten viljelijöiden tilanne edellyttää, olisi sallittava kyseisen tuen kasaantuminen muun sellaisen tuen kanssa, jota rahoitetaan Euroopan maatalouden tukirahastosta ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta, mutta ilman että viljelijöille maksettavat korvaukset kasvaisivat liiallisiksi.

(14) Liiallisten korvausten välttämiseksi Bulgarian, Saksan, Viron, Italian ja Romanian olisi otettava huomioon muista kansallisista tai unionin tukivälineistä tai yksityisistä järjestelmistä kyseisten taloudellisten tappioiden kattamiseen myönnetty tuki.

(15) Koska unionin tuki vahvistetaan euromääräisenä, yhdenmukaisen ja samanaikaisen soveltamisen varmistamiseksi on tarpeen vahvistaa päivämäärä niille jäsenvaltioille, jotka eivät ole ottaneet käyttöön euroa, myönnettävän määrän muuntamiselle niiden kansalliseksi valuutaksi. Tämä koskee Bulgariaa ja Romaniaa. Koska tässä asetuksessa ei säädetä määräajasta tukihakemusten jättämiselle, on aiheellista harkita komission delegoidun asetuksen (EU) 2022/127 ([3]) 30 artiklan 3 kohdan soveltamiseksi tämän asetuksen voimaantulopäivän vahvistamista valuuttakurssin määräytymisperusteeksi tässä asetuksessa vahvistettujen määrien osalta.

(16) Talousarvioon liittyvistä syistä unionin olisi rahoitettava Bulgarialle, Saksalle, Virolle, Italialle ja Romanialle aiheutuneet menot tämän poikkeuksellisen toimenpiteen perusteella ainoastaan, jos kyseiset menot on toteutettu tiettyyn määräaikaan mennessä. Tähän poikkeukselliseen toimenpiteeseen myönnettävä tuki olisi sen vuoksi maksettava viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2025.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115, annettu 2 päivänä joulukuuta 2021, jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta (EUVL L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

([3]) Komission delegoitu asetus (EU) 2022/127, annettu 7 päivänä joulukuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä maksajavirastoja ja muita elimiä, varainhoitoa, tilien tarkastamista ja hyväksymistä, vakuuksia sekä euron käyttöä koskevien sääntöjen osalta (EUVL L 20, 31.1.2022, s. 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

(17) Koska maksuja ei ole määrä suorittaa 30 päivän huhtikuuta 2025 jälkeen, ei tulisi soveltaa delegoidun asetuksen (EU) 2022/127 5 artiklan 2 kohtaa, jossa säädetään määräajan jälkeen suoritettujen kuukausimaksujen suhteellisesta vähentämisestä.

(18) Bulgarian, Saksan, Viron, Italian ja Romanian olisi toimitettava komissiolle yksityiskohtaiset tiedot tämän asetuksen täytäntöönpanosta, jotta unioni voi seurata tällä asetuksella käyttöön otetun toimenpiteen tehokkuutta.

(19) Jotta voidaan varmistaa, että viljelijät saavat tukea mahdollisimman pian, Bulgarian, Saksan, Viron, Italian ja Romanian olisi voitava soveltaa tätä asetusta viipymättä. Tämän asetuksen olisi sen vuoksi tultava voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

(20) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

1. Asetetaan Bulgarian, Saksan, Viron, Italian ja Romanian saataville unionin tukea yhteensä 119 700 000 euroa poikkeuksellisen tuen myöntämiseksi viljelijöille tässä asetuksessa säädetyin edellytyksin.

2. Tämän asetuksen mukaisesti aiheutuneet unionin menot eivät saa ylittää seuraavia kokonaismääriä:

a) 10 900 000 euroa Bulgarian osalta;

b) 46 500 000 euroa Saksan osalta;

c) 3 300 000 euroa Viron osalta;

d) 37 400 000 euroa Italian osalta;

e) 21 600 000 euroa Romanian osalta.

3. Bulgarian, Saksan, Viron, Italian ja Romanian on käytettävä 2 kohdassa tarkoitetut määrät toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on korvata viljelijöiden toiminnan kannattavuuteen vaikuttavat taloudelliset tappiot vahinkoa eniten kärsineille viljelijöille aloilla ja tuotannoissa, joihin alueiden epäsuotuisat sääolot vaikuttivat.

4. Edellä 3 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet on toteutettava objektiivisin ja syrjimättömin perustein, joissa otetaan huomioon vahinkoa kärsineille viljelijöille aiheutuneet tosiasialliset taloudelliset tappiot ja joilla varmistetaan, että maksuilla ei aiheuteta markkinoiden tai kilpailun vääristymistä.

5. Bulgarian, Saksan, Viron, Italian ja Romanian on varmistettava, että unionin tuen taloudellinen hyöty siirtyy viljelijöille täysimääräisenä, jos nämä eivät ole unionin tuen välittömiä saajia.

6. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuihin Bulgarian, Saksan, Viron, Italian ja Romanian menoihin, jotka liittyvät 3 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä aiheutuviin maksuihin, voidaan myöntää unionin tukea ainoastaan, jos maksut suoritetaan viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2025.

7. Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet voivat kasautua Euroopan maatalouden tukirahastosta ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta rahoitettavan muun tuen kanssa.

8. Bulgaria, Saksa, Viro, Italia ja Romania voivat myöntää kansallista lisätukea 3 kohdan mukaisesti toteutettuihin toimenpiteisiin enintään kahtasataa prosenttia vastaavan määrän 2 kohdassa vahvistetusta määrästä objektiivisin ja syrjimättömin perustein ja edellyttäen, että maksuista ei aiheudu markkinoiden tai kilpailun vääristymistä eikä liiallisia korvauksia. Bulgarian, Saksan, Viron, Italian ja Romanian on maksettava kansallinen lisätuki viimeistään 31 päivänä heinäkuuta 2025.

9. Liiallisten korvausten välttämiseksi Bulgarian, Saksan, Viron, Italian ja Romanian on tämän asetuksen mukaista tukea myöntäessään otettava huomioon muista kansallisista tai unionin tukivälineistä tai yksityisistä järjestelmistä asianomaisten taloudellisten tappioiden kattamiseen myönnetty tuki.

2 artikla

1. Bulgarian, Saksan, Viron, Italian ja Romanian on viipymättä ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024 ilmoitettava komissiolle seuraavat tiedot 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä:

a) kuvaus toteutettavista toimenpiteistä;

b) tuen myöntämismenetelmien määrittämiseen käytetyt kriteerit, tuen määrät sekä perusteet, joilla tuki jaetaan eri viljelijöille;

c) toimenpiteiden suunniteltu vaikutus taloudellisten tappioiden korvaamiseen viljelijöille;

d) toimet, joilla tarkastetaan toimenpiteiden suunniteltujen vaikutusten toteutuminen;

e) toimet kilpailun vääristymisen ja liiallisten korvausten estämiseksi;

f) unionin menojen maksuennuste jaoteltuna kuukausittain 30 päivään huhtikuuta 2025 saakka;

g) edellä olevan 1 artiklan 8 kohdan nojalla myönnetyn kansallisen lisätuen taso;

h) toimet, jotka on toteutettava viljelijöiden tukikelpoisuuden valvomiseksi ja unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi.

2. Bulgarian, Saksan, Viron, Italian ja Romanian on viimeistään 31 päivänä lokakuuta 2025 ilmoitettava komissiolle maksetut kokonaismäärät toimenpidettä kohti, tarvittaessa eriteltyinä unionin tukeen ja kansalliseen lisätukeen, tuensaajien lukumäärä ja tyyppi sekä arviointi toimenpiteen tehokkuudesta.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 10 päivänä lokakuuta 2024.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN